

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.14. Christus suos in discessu ad cælum solatur, cum illis remanens in SS.
Sacramento futurus eorum protector.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

quam vt rupes in mota consistit: cape me, illa ipse nobis viam sternent quatenus sicco pede, firmoque gressu, atque illis innixi transeamus ad iter Regni caelestis, nec nos auxilio suo destituet donec nos eius constituat possessores: etenim ad Arcam Dei conspectum, nulli labores, damnaque nulla nobis poterunt officere. Si Deus summum bonum nos comiteretur, quod malum nos impugnet? Si Deus laborum leuamen nobis lateralis adhaereat, ab illis nos vendicaturus, quos timere possumus cum singuli illum habeamus in SS. Sacramento? *In me manet & ego in illo.* Reuoluat quidquid voluerit contra nos diabolus suis lenocinijs, astutijs, dolis & fraudibus: etenim his omnibus non nisi cladem feret ignominiosam: nam cum supremas in nos animi vires exertuerit, dum Deum nobiscum habemus, quam imbecilles suae sint, agnoscat: quod quidem nos obstante eius furore finem non referat desideratum: imo potius rubore confusus, nostrasque cognoscens vires sese abscindat fugamque medietur, nos vero victoria laetetur illustissima: idcirco namque nobiscum manet in SS. Sacramento.

§. 14. Christus suos in discessu ad caelum solatur, cum illis remanens in SS. Sacramento futurus eorum protector.

Primum timere debent homines ne Deus ab eorum decedat Societate: Vt enim experimento discunt quantis afficiantur ex eius praesentia beneficijs, quando iam aduertunt aliqua via illum sibi posse eripi, metuntur nec merito ruinam suam, & velut tanti momenti iactura summo illos dolore consumit. Indignabatur grauer Deus filijs Israel, illius peccati maximi reus quod expendit Spiritus S. quando ascendente Moysse in montem vt cum Deo pro eorum salute loqueretur in exercitandum illud idololatriae scelus turpissime lapsi sunt: *Peccatum maximum*, quo nomine tertio repetitur, nempe *Exo 32. 22* dum vitulum sibi autem confluxerunt, in Deum etererunt, adorarunt, illique gloriam pro proferebant, peris cunctis tribuere successibus: *Iti sunt Dijs tui Israel qui adixerunt te.* Proponit Deus feroce populum punire supplicio, medius interuenit Moyses, & Dei manum a supplicio retrahit cui Deus: per placet, te namque intercedente hoc eis remitto peccatum: verumtamen die illis, cum taliter me excipiant, eos relinquo & adeo, nec enim

populum ducere volo adeo rebellem: *Non asseci. Exo 33. 3.* dam tacum, quia populus dura cervicis est. *Replicat Moyses: Domine quid quaeso populus iste factus est, ipsum te deserente? Quia ratione se tuebitur, & incolumis perlabit si tua fraudetur Societate? Ego inquit Dominus: Mittam praesertim tuum Angelum, vt eiciam Chanaanum, & Amorrhaei. Angelus a me mittendus illos a Chanaanis & Amorrhais defendet, cui nec totus poterit obesse mundus, damnoque vel minimo afficere: Angelus enim tali praeualebit industria vt nullo negotio omnes eorum evertat inimicos. His nuntijs acceperis descendit Moyses & hoc primum populo indicat. Scitote II. quod Deus a vobis discedat, verumtamen non ita deos derelinquet auxilio delinatos: Angelus enim plangunt eius supplebit vices, qui vos comiteretur & protegitur, quo fulti subsidio, non est quod hostem viliusculum timeatis: eius namque protectione tuti proficiscimini.*

Quam primum populus haec verba audit, gemitus & suspiria omnes atollunt in caelum, ristes intonant: trenos summo languescunt: morore, pellomque induunt funeralem. *Aulienique Exo 33. 4* populus sermonem hunc pessimum, *luxu & nullus ex more indutus est cultu suo.* Censuit populus infortunum hoc esse quo nullum grauius, quod Spiritus S. hoc verbo manifestat, *Sermonem pessimum.* Non illis Angelus satisficit a Deo datus defensor: nullum etenim conferri potest bonum malo illi quod ipsis ex eius discessu imminet: vnde tantis hoc aceroris & tristitiae declarant iudicijs. Placet argumentum hoc confirmare verbis Ieremiae quibus ruinam clademque exponit Ierusalem superuenisse: ex eo quod Deus III. ab illa discesserat: atque ex iusto plandū quem describit Oseas ab ipsis assumendum ob supremam hanc calamitatem illos opprimentem: *De reliqui quasi Leo umbraculum suum:* His verbis Ieremias de Deo loquitur, quo tempore Leo spelaei sui vigiles agit custodias, non est quod timeat aliquem in illud introitum, quia sua ferocitatis fortitudine tutus illud defendit, verumtamen illo id deserente & destitute patet omnibus obuiam vt quisque de illo quicquid animo sederit, agat.

Idem declarat de Ierusalem quamdiu Deus in ea colebatur & debito cultu adorabatur, fuit enim ipsi Ierusalem velut Leo fortissimus eam defendens velut propriam domum, quibus cumulat bonis? Quam illustres obtinet victorias? Nullus inimicorum illi vim inferre potuit eamque

IX. ca. 11. m. 41. X. ca. 11. m. 41. X. ca. 11. m. 41.

IV.

Q^{ue} v^{er}bi
Hierula-
lem ap-
propria-
tur.

que inuadere, et enim optime custodiebant. Porro cum illi Deus defecit, ab illa egreditur eamque deseruit, ob debitam defectum adorationis, vel desertum aurum ruinæ patuit, nemo non furorem suum contra illam ad eius conuertit destructionem, habitatores eius consumpti, eius ciues ignominij affecti, magnifica eius ædificia in terram prostrata & diruta, iectores eius ac Principes ad tributa damnati, summis cladibus prostrati: & que precor tanti mali scaruigo? Quia ab illis & eo discessit, tantorum bonorum eis olim tutor & conseruator. *Dereliquit quasi Leo umbraculum suum*, illam Deus deseruit, habitaculo suo excessit, & quid inde illi boni, imo non mali?

Ose. 9. 1.

Hinc quod illi præcepit Oseas: *Noli letari Israel sicut populus q. d.* iam non amplius populus es. Dique habitaculum, quia à te egressus est teque deseruit, atque in tanta calamitatis supremique mali test monium quid aliud tibi incumbit quam plangere? Omnem à te expelle laticiam: cum enim Deo sis destitutus subiectum capax non es vilius laticiz, quinimo conuertete te decet cantica gloriæ in moeroris tristissimas ænias, cum iam voluptatis tuae sit ablata materia: etenim te Deo deserente non est quod aliud expectes nisi mille infortunia & sinistra omnia, quibus ad perpetuum plangendum & lacrymas obligetis.

43

V.
Et Saul
Sauli in-
dicauit.

Maledictus ille Rex Saul in finis se conspexit circumdatum calamitatibus, atque in mali sui subleuamen, vixit ad extremam deductus metam, non quietis quibus umque se possit solari remedijs. Sibi persuadet quod Propheta Samuel, quem semper factorem senserat & amicum, ei possit leuamen adferre si eius vel semel præsentia latoretur: vi autem illam sine per fas siue per nefas obtineat, modo illam allequat, proponit illud executioni mandare. Iam è viuis excesserat Samuel, Saul autem opera Piphoniz illum è sepulchro euocauit, al-furgit, illique a-parcet: quomodo vero hoc factum fuerit non est huius loci. Samuel igitur cantho & moribus venerabilis adstans coram illo, percunctatur: Quid postulas? Cur me inquietasti & hoc modo mortuum euocasti? Heu Pater mihi ne indigeris: circumquaque enim me mala premunt, nullum mihi in celo nullum in terra solatium, Prophetæ tacent, Sacerdotes hu meros contrahunt, omnis mihi subsidij porta clauditur, gementem me, plorantem & suspirantem nemo solatur, vocanti nemo respondet, afflictio calul-

que quem patior me totum absumit: *Conteret* & *Regis* subfidium, fuisse m. hi Deo curata prouenit, Philistino: unum copie mihi à tergo imminet: populus clarioribus suis me conuertit, Sacerdotes non sunt mihi, oracula obtulerunt, cor pro dolore diffunditur, iam nullum mihi, sic iudico, potest aliud malum accidere, nec dolor vilius meo comparari. Misereum te, inquit: Propheta, an non certo hæc eras mala tolleratus? nec miteris hæc te tristitia & dolore præfocari? *Quis Dominus recessit à te.* Si Deus te deseruit & procul abscesserit, quinguid vt certum habere debebas quod calamitas te esse oppellera, & omnis tibi via solaminis præstiterit: & auxilijs Deus abiit quod spes alleuamenem? Inger-misce in con-tione lumborum tuorum, iam tibi subest, qui namque Deum non habet, non habet nisi quod deplorat, cum illi deiciat subleuamen.

Perpendit D. Bernardus illud Dei de f. Galatin D. Bern. *Chi ipso sum in tribulatione*: vnde nominus quare in ipso. D. Bern.) Deum nobiscum esse in tribulationibus? Respondet ex hoc potissimum iuferte possumus illud quod tribulationibus oppressi constantes finis & patienter illas sufferamus, hinc do Des-patet Deum esse nobiscum: *Vnde scimus quod nobiscum sit in tribulatione?* Ex eo vique quod in firmo ipsa tribulatione perseueremus in eo statu quem voluntas nobis Deus permittit, nec animo despondeamus, nec in illo pereamus, colligitur Deum esse nobiscum qui nos conseruat & quod etiam grauissimis atritici calamitatibus, in illis animam non perdamus, argumentum euidentis est, Deum in medio esse vobis: *Qui enim sustinerit, qui sustineret, qui persistet sine eo?* Itaque locuri esse debemus de præsentia Dei nobiscum quando nos ipsos in nobis sustinemus, nec in esse aut vita qua fruimur, desicimus, atque ad huius confirmationem, quando lugemus Deum à nobis recessisse nosque deseruisse, nihil nobis aliud superest nisi plangere & luctus catus integre nostræ perditionis.

Vnde collegimus tres illi adolescentes f. 43. bylonij in medium coniecti fornacis ardentissimæ, Deum illos comitari? Ex interiori qua de- Er par-mulceantur laticia, qua toroabantur & con- in tubis seruabantur vt ab igne seruarietur illis. Non potest illos ignis consumpsit, virtus ergo Dei adterat Babylonem ignem cohibere: vt autem pareret Deum illis iustitiam adesse dant signa laticiz: Ita aduenit Nabuchodonosor: *Ecce video quatuor viros solutos* Dan. 3. 1. Janij

lantes in medio ignis, & nihil corruptionis, qst in
nis, & species quartis similis illi Dei. Nihil minus
futurum erat quam quod Deus iuvenes illos in
igno conuaretur, quandoquidem viribus polle-
bant vt letor flammis circumdati illelos con-
ferarent, vt illic nec capillus de capite periret;
vnde tanta fortitudo, tantaque quam produunt
alacritas, cum Diuinos cautes hy anos in me-
dio flammam, ab illis intracti perambularent. Ca-
lam nosse desideras? Quia species quartis similis
illis Dei Scribit D. Hier. Pater antiquo dixisse
illu fuisse Christum Redemptorem qui venerat
vincula soluturus, quibus pueri constringeban-
tur, ardoremque ignis temperaturus ne illos in
cineres redigeret, Sint enim licet veracissima
ignis flammis, si Deus nobiscum sit ne timea-
mus ab illis comburi sed vt certum habeamus
inert illas, esse nostrum vitamque tuissimam
& mentis alacritatem solissimam, Porro si
Deus nos delituar, vae nobis, calamitas nos ex-
tra nosmet ipsos in insolabilis luctusque manet in-
deficientior.

Aperuit D. Aug. in lucta illa Iacob cum Deo
preclarissima mysteria, & potissimum ait quod
Iacob exinde pranouerit quod futurum erat
post his mille annos amo vsque in finem mundi
suis quoru ipse personam referebat. Aderat
illi Deus pernox mille seruum suu iouens blaudis
ad ortum vero aurore primosque solis ra-
dios emicantes discessum parat & valedicit: *Di-
mitte me, iam enim ascendit aurora.* Quid hoc
Domine, tota mihi nocte comes perstitisti &
modo sal. illum meditates, modo in qua die illu-
cescente ad lacrymas confugio, planctum assu-
mit, & ne discedat deprecatur, lucta hac non
brachioru aut corporis viribus agebatur, vt pro-
bat D. Thom. sed precibus & lacrymis quas ob
Dei recessum fundebat vbertinam. O sublimis
mysterium! coram antiquo legis tempus vox
appellatur, nomine in SS. litteris vulgari. Hoc
temp te Deus populum Iudaicum mille benefi-
cij donisque deu niebat, cuius praesentia hostes
superabant, nationes subiugabant, populos pro-
sternebant, gloria epibusque dicesebant: *Dom-
inus in medio tui, non timebis malum ultra.* Ait
Sophonias Propheta: ortu apparente luce Diui-
ni dom sol illi caelestis Christus Dominus suos
expo-ur radios, miracula scilicet, signa & do-
ctrinam, ita hac excepta fuerunt vt eum ad dis-
cessum impulerint. Illum intinetur Iacob, Chri-
stum inquam, a populo suo recedentem & fu-
turam eius cognoscens summam infelicitatem,

plorat & ingemiscit quia cernit illum ab eis ab-
euntem. Aduertunt Apost. Christum breui mi-
gratum ad Patrem, vnde illos erat necessario
deserturus: tum eum habebant p. xentem tanta
de manu eius accep: rant benefic a, & caelestem
adeo ex ore eius hauserant doctrinam, tam in-
signia viderant miracula, b. naque que fecer-
at: hac omnia consecuti fuerat quia illum ha-
buerant secum vt magistrum illos docentem &
Deum illis beneuolum: audivit nunc illum de-
di cellu ad Patrem loquentem, atque ex eius recessu
tantorum merito bonorum iacturam, reformi-
dant, & non minus quam Iacob illam deplora-
rant ex absentia qua migrans hinc illos deserit.
Vt autem abtergat illis lacrymas p. naque illos
alacriet, cogitat Christus manere inter illos nec
desit uere, imo vicinior adesse quam haecenus
fuerat: circo instituit SS. Sacramentum vt no-
biscum ipse maneat & nos in illo: *In me manet*
& ego in illis, quatenus illo nobis adeo vicino, ni-
hil nos conuilet, quandoquidem habendo il-
lum hic sub speciebus sacramentalibus nobis
bonum hoc non desset, quod consequimur ex
eius in nobis societate.

Conspicit Elias sibi abreptum Eliam, quod-
que illo priuatus mille subiaceret in felix calami-
tatis, omni delitutus necessitatibus suis reme-
dio: quocirca dolet ferru, molestus eius ablen-
tiam: remedium futurum Eliseo in solauum, pal-
lium fuit Elize quo corpus suum contegebat, re-
liquit remansit illi atque cum illo non minus ab
Elia beneficio: cunua ur, cum huius suadito
ac virtute aquas Iordanis sicco pede trant mite-
rit & mille beneficia hoc opitulante, pallio rece-
perit. Abripitur in caelum Elias, plorans acclamat
illi Elizeus: *Pater mi, Pater mi, curius Ihuat*
auriga eius. Heu quam recessus hic illi tristi-
tiam iniecit, verum tamen manet illi sola-
men, cum pallium recipiat corporis Elize t. gu-
mentum. Discedit Christus ad Patrem: *Ad*
Deum vadit, videtur nos derelinque, & ipso ab-
sente mille calamitatibus obrutos, eius absentia
proprijs effectibus: *Tristitia impleuit cor vestrum.*
solatur nos tunc steteritis filij mei: quamuis enim
abscedam vobiscum tamen maneo: pallium meum
accipite, hic vobis carnem meam & sanguinem
Et Chris-
telin. uo: *Habitu inueniunt ut homo*, quo vniu-
contegatur: *In quo inhabitat omnis plerumque Di-*
uini atq corporalis. Tegumento laet harum
specierum sacramentalium sub quibus nobiscum
manet: quocirca ne timueris, nulla etenim tribu-
lacio te prosteruet, nullus te inimicus turbabit, a
morte.

X.
Apostolo-
rum ex
Christi
absentia
meror.

XI.
Ad co-
rum sola-
men SS.
instituit
Sacram-
tum.
50
XII.
Elias Eli-
seo pal-
lium suu
reliquit.
4. Reg. 2.
12.
Ioh. 13. 6.
XIII.
Et Chri-
stus nobis
pallium
humana
tatis.

XIV.
Hoc trās-
mittimus
Iordānē.

Ps. 121.

morte ne reformides, cum iam vitam sū habi-
turus: nec morbos, cum tecum futura sit ipsa
salus, nec ipsum metuas in ferum, cum obiecto
gloriz sis letaturus, hac munitus chlamyde a-
quas transmittes Iordanis, mundi inquam mise-
riarum & infortuniorum: cum nihil eorum ob-
stare possit quo minus ad eternam pertinetias
promissionis cælum inquam, hæc ab omnibus te
defendet, hæc iudicis nihil tibi formidandum:
Dominus regit me & nihil mihi deerit. Deus me
gubernet, quid mihi deesse poterit? Nihil legit
alia versio: *Dominus Pastor meus*, qui me carne
sua & sanguine pascit, *In loco pascua ibi me colla-
vavit*, tali me loco statuet, ubi in cibum cæle-
stemque pascum seipsum exhibet vt me illi
vniat & incorporet: hinc quæ bona? *Esi ambulā-
uero in medio umbra mortis, non timebo mala*: me
licet impugnent inimici, non timebo: *Quia tu
mecum es Domine.* Deus mecum est in SS. Sacra-
mento, in quo illum recipiens, ipsum in me ha-
beo, & ego in ipso sum, quid mihi accidere po-
telt finistri? Vt autem Christus hoc nos solami-
ne delinuat, recessurus ad Patrem, nobiscum esse
vult in SS. Sacramento.

*f. 15. Dum se Christum in SS. Sacra-
mento præbet in cibum, nos sibi vniōne
copulat admirabilis.*

¶ I.
Summa
ex pecca-
to inter
nos &
Deum
distantia:

In finita erat intercepso inter nos & Deū
orta ex peccato: quocirca nos Deus velut
inimicos habebat: quia nullum patitur Deus
magis contrarium quam peccatum: quantum
enim est ex parte peccantis, sicut in illo finem
suum constituit vltimum, cum duo fines vltimi
esse non possint, ita necesse est vt in actū pec-
cati desinat Deus esse finis noster vltimus, sup-
posito quod peccato hanc gloriam deferat, illam
Deo detrahentes, qui finis est vltimus
verusque omnium creaturarum, & per conse-
quens quantum est ex se Deum destruit. Hæc
dato au grauior alius esse potest illi inimicus &
quam procul nos à Deo elongabit: & quantum
per illud homines aberant antequam Christus
nos Patri suo reconciliauerat? Hanc intendit
distantiam vniōne copulare perpetua, nos Deo
vniens, & amicos efficiens: ad hoc autem ele-
git vt medium SS. Sacramentum in quo sub spe-
cie cibi se nobis tradit, vt ita ad eius reuertamur
amicitiam, illique tam arcte vniamur, vt in
Deo nos maueamus & ipse in nobis: *Qui man-*

*ducas meam carnem & bibi velum sanguinem in
me manet & ego in illa.* Hoc consilium debet ad hunc
Spiritus S. quo ad viuiformem vniōnem inimi-
cus maxime separatus reducat, si nempe sa-
cramenti cibum offeramus quo fiet vt au-
gustinus mi distiformes conformentur: *Si iunxerit immi-
cus tuus, cibus illius: & pyrami enim congregabit super
caput eius.* Scito si hoc feceris carbonem ignis ac-
cenlos super caput eius effundes, non quibus
comburatur, sed quibus maxime distans & o-
longatus coniungatur: quam admirabilis similitu-
do! Nihil tanta pollet ac ignis virtute vni-
ua: ferrum maxime refragatur vapore diuini
huic vniōni, quod licet ita sit illud tamen ignis
coniungit vnumque alteri ferro ferrum copu-
lat: eadem patet experientia in chalybe, ar-
ro vel argento: vt autem inter se vniatur
ignis hanc operatur vniōnem & distantia con-
iungit. Nihil adeo difficile copulatu, quam duræ
sibi oppositæ voluntates: quæque ad inam vi-
olenter trahit partem, & quo vna recedit altera
recedit, vide maxime arduum est illas sibi
approximare vt inimicem vniatur: ex altera parte
cuiusque obstinatio in eo quod aggitur il-
lam reddit ære ferroque duriorum. Vt hæc ergo
copulentur voluntates, nihil cibo potius que
congruentius, hoc est extremæ inimici necessitati
cibo potiusque subuenire.

Cruciente prelio decertabat Dei populus
contra Regem Balac, & furibunda tremebat
vindicta in Moabitis tam viros quam mulieres,
Vires populi Dei notat Rex fortissimas, & ad
industriam recurrit vt eius munitiones illi non
proficiant, ariolum consulit Balaam vt de re-
medio prospiciat opportuno, cui præligentis
hoc suggerit consilium, vt producat in campum
exercitum, mulieres venustate corporis & adu-
lationibus insignes, quæ filijs Israel de iocis vi-
ctumque offerant acceptum, quo fiet vt operam
de illis consecuturus sit intentionem. Terminus
elegantem hanc historiam D. Chrysostomus & anti-
quus Origenes & robur ac vires experientes
Israelitarum contra Moabitis eorumque mille
res, asserunt eos animo fuisse adeo generoso
forti instat ad amicum: etenim Balaam illas in-
uitus populi Dei legiones, ordinem, robur &
pulchritudinem, licet adesset illis malefactorum,
tantam tamen admiratus earum fortitudinem,
qui malefactorum eis venerat, mille complet eas
benedictionibus: *Quam pulchra tabernacula tua
Iacob, & tentoria tua Israel!* Vnde se subuenit,
& regi omnem spem auferret remedium cum antea

